

Koloniale wandeling Dordrecht: Cultuur of aards slijk

Startpunt: Station Dordrecht

Eindpunt: Station Dordrecht

Parkeren: P&R Station Dordrecht

Horeca: Baarn-dorp en Kasteel Groeneveld

Lengte van de wandeling: 9-14 km

Dordrecht Biesbosch: waterbus 123 richting Sliedrecht

GPX-bestand: Topo GPS koloniale wandeling Dordrecht

Deze wandeling staat in het teken van enkele cultuurdragers. De belangrijkste zijn de Dordtenaren François Valentijn, de eerste Nederlandse koloniale geschiedschrijver, en Pieter Johannes Veth, de peetvader van de Nederlandse antropologie. Hun hele leven waren zij bezig met Nederlands-Indië. Dat geldt niet voor de 'schapenschilder' Frans Lebet. Hij maakte in 1863 een reis over Java wat resulteerde in tientallen tekeningen. Ook de Dordtenaar Otto van der Linden legde zijn Indische ervaringen vast, echter niet op papier, maar in een tuin. Het is niet alles cultuur wat de klok slaat. Ook in Dordrecht blijkt dat de handel het fundament is van Nederlands koloniale verleden. Het West-Indisch Huis, de geschiedenis van de Dordtse Trippen en een graf in de Grote Kerk maken dat duidelijk.

Route

1. Neem op het Centraal station Dordrecht uitgang centrum en loop rechtdoor de stationsstraat in. Blijf deze straat volgen tot de rotonde met daarachter een brug. Steek het water over en sla direct linksaf, Spuiboulevard. Je passeert de VVV Dordrecht. Blijf langs het water lopen (houd het water aan je linkerhand). Laat de Spuibrug links liggen en loop verder. Na enige tijd linksaf, Slikveld. Aan het eind linksaf, de brug over en direct rechtsaf, de weg in (Achterhakkers) langs het water (aan je rechterhand) die wat verderop naar links buigt. Steek voor de veiligheid wel over naar het trottoir aan de linkerkant van de straat. Op Achterhakkers nr 72 is het vroegere woonhuis van de Dordtse kunstschilder Frans Lebrecht te vinden, nu Hotel Dordrecht.
2. Loop deze weg verder uit en sla de eerste straat rechts in (Draai), rechtdoor over de draaibrug, en rechtsaf de Buiten Kalkhaven op. Blijf steeds langs de waterkant lopen, tot je niet verder kunt. Daar rechtsaf, Bomkade, die je volgt met een bocht naar links en naar rechts omhoog. Steek hierna de Leuvebrug naar links over in de richting van de Grote Kerk, die we gaan bezoeken (geopend di-zo: zie www.grotekerk-dordrecht.nl). Loop voorbij de kerktoren en sla dan rechtsaf naar de (noordelijke) ingang aan de zijkant van de kerk (grote Kerkplein). Na binnenkomst van de kerk direct rechtsaf, naar de een na laatste kapel aan de rechterzijde, de St. Barbarakapel. In deze kapel is het familiegraf te vinden van de familie Teresteyn van Halewijn. Daarin zijn de resten bijgezet van Simon van Halewijn, een oud-burgemeester van Dordrecht. Veroordeeld wegens hoogverraad vluchtte Van Halewijn eind 17e eeuw naar Suriname, waar hij een nieuw leven begon als plantage-eigenaar.
3. Na het bezoek verlaat je de kerk via de (noordelijke) uitgang en ga je rechtsaf, verder langs de kerk. Je komt uit op de Grotekerksbuurt. Linksaf deze straat in, tot je uitkomt bij het stadhuis, recht voor je. In dit stadhuis resideerde eind 17e eeuw Simon van Halewijn, wiens familiegraf we net bezochten, als burgemeester. Loop rechtsaf voor het stadhuis langs en als je het water over bent linksaf, de Voorstraat in. Je passeert een viersprong met links een beeld van de gebroeders De Witt. Blijf rechtdoor over de Voorstraat lopen tot je uitkomt op een plein met het standbeeld van de schilder Arij Scheffer. Aan het eind van het plein rechts ligt de Kolfstraat. Op deze kruising tussen Voorstraat en Kolfstraat stond in de 19e eeuw het geboortehuis van Pieter Veth wiens praalgraf we aan het eind van de wandeling nog gaan bezoeken. Wij gaan echter niet rechtsaf de Kolfstraat in, maar linksaf over het water, het plein oversteken en dan rechtsaf, de Wijnstraat in.
4. Aan de Wijnstraat woonde in de 17e eeuw de ijzerhandelaar Jacob Trip sr. in het huis Seerboeyen (of 's Heeren Boeijen). Aan het huis herinnert alleen nog de straatnaam: 's Heer Boeijenstraat. Schuin tegenover Jacob Trip woonde zijn broer Elias Trip. De

familie Trip zou steenrijk worden in de wapen- en ijzerhandel, maar Elias Trip was ook actief in de handel op West-Afrika en in de Oost- en West-Indische Compagnie. Loop de Wijnstraat verder in tot de eerste straat links, Gravenstraat en sla die in. Blijf min of meer rechtuit lopen (Aardappelmarkt), over de brug en verder rechtdoor (Vlak) tot een T-splitsing.

5. Sla hier rechtsaf, de Wolwevershaven. Op Wolwevershaven 14 staat het vroegere woonhuis van dominee François Valentijn, een van de eerste geschiedschrijvers over de VOC.
6. Loop verder langs de Wolwevershaven. Op nr 9 is Het Dordts Patriciërshuis/Museum aan de Maas gevestigd (geopend wo-zo zie www.dortspatriciershuis.nl). Oorspronkelijk stonden hier drie huizen. Een daarvan werd gebouwd door Jacob Trip jr. die onder meer belangen had in de West-Indische Compagnie.
7. Sla aan het eind van de Wolwevershaven rechtsaf de brug over en weer rechtsaf, Kuipershaven. Op Kuipershaven nr 21 zijn de pakhuizen van het West-Indisch Huis te herkennen. Loop iets verder door en neem de eerste straat links, Schrijversstraat en aan het eind weer linksaf Wijnstraat. Op nr 86 is het West-Indisch Huis gevestigd (niet open voor publiek). Loop de Wijnstraat verder uit. Aan het eind van de Wijnstraat links aanhouden, onder de Groothoofdspoort door. Je kijkt hier uit op de samenvloeiing van de Noord en de Merwede. Rechts over het terras, in de hoek rechts de trap op en linksaf over de brug. Op de viersprong linksaf en daarna rechtsaf, de Merwedekade op. Aan het eind is de halte van de Waterbus te vinden, die je naar de Biesbosch brengt waar je een rondwandeling van 3 tot 5 km (of veel langer) kunt maken. Neem daarvoor lijn 23 richting Sliedrecht (frequentie 1x per uur; vaartijd 20 minuten; voor vertrektijden zie: www.waterbus.nl). Stap drie haltes verder uit: Hollandse Biesbosch.
(Afkorting: wie de Biesbosch niet wil bezoeken, gaat verder bij punt 9).
8. Loop na aankomst met de Waterbus de steiger af. Als je linksaf slaat kun je direct beginnen aan de met groen gemarkeerde Helpolderroute van 4,5 km. Je kunt ook rechtdoor lopen naar het Bezoekerscentrum 'Biesboschcentrum Dordrecht'. Vanaf het bezoekerscentrum zijn verschillende gemarkeerde rondwandelingen uitgezet van 1,5 tot 5 km). Neem na de wandeling de waterbus terug naar Dordrecht (frequentie 1x per uur).
9. Na terugkeer aan de Merwedekade ga je linksaf, de Merwedekade vervolgen, die overgaat in Bleijenhoek. Loop links onderlangs de kade langs het water en vervolgens over het houten voetpad of over de kade tot aan de trap aan het eind die je in de

Torenstraat brengt. Hier schuin naar rechts oversteken de Veststraat in. Aan het eind van de Veststraat linksaf Sintjorisbrug. Je loopt rechtdoor de lange Sint Jorisweg in. (Wie het Dordrechts museum wil bezoeken – zeer de moeite waard - gaat niet links de brug over maar rechtsaf en dan eerste straat links: Museumstraat; loop na het museumbezoek terug naar de Sintjorisbrug en pak de wandeling weer op.)

Afkorting: Wie direct naar het station wil slaat niet linksaf de Sintjorisbrug over maar loopt rechtdoor (Vest). Neem vervolgens de tweede brug linksaf en loop de Johan de Witstraat in die je linea recta naar het station brengt.

10. Aan het eind van de Sint Jorisweg ligt aan de overkant van de straat, het pand Singel 78, een groot woonhuis/kantoor. Hier stond eerder villa Soekasari. Deze werd in 1886 gebouwd door de Dordtse jurist Herman Otto van der Linden. Van der Linden had als advocaat carrière gemaakt in Batavia. Hij verraste Dordrecht door achter zijn huis een tropische tuin te laten aanleggen. Die tuin maakt nu deel uit van Park Merwestein. Van der Lindens villa moest in 1899-1900 plaatsmaken voor het huidige herenhuis, dat echter nog wel Soekasari wordt genoemd.
11. Aan het eind van de Sint Jorisweg de singel oversteken en schuin rechts Park Merwestein in. Nog voor de zuil van Wichers, linksaf, een bruggetje over en een pad naar rechts in. Je loopt nu door het zogeheten Bos van Staring, een wat ruiger deel van het park, waar ooit de tropische tuin van Van der Linden was. Loop rechtdoor over het pad. Aan het eind ligt links een heuveltje. Dat is er over van de kunstmatige vulkaan die van der Linden daar had laten aanleggen en die hij op gezette tijden door een bediende liet opstoken. Aan het eind van het pad rechts over een bruggetje, rechtsonder langs de speeltuin en rechtdoor, iets verder water aan je rechterhand. Je komt uit op een T-splitsing met links een vogelkooi op een gemetselde stenen cirkel. Hier linksaf en iets verder op de volgende T-splitsing over de brug rechts. Rechtdoor over een cirkel en daarna min of meer rechtuit naar de uitgang van het park.
12. Bij de uitgang Oranjepark/Vrieseweg rechtsaf en direct weer links Oranjepark. Loop deze straat helemaal uit tot je bij een drukke rotonde komt. Links om de rotonde en de tweede weg links inslaan, Transvaalstraat. Steek bij de oversteekplaats deze straat over en aan de overkant linksaf in de richting van de fiets- en voetgangerstunnel onder het spoor door. Let op: blijf eerst nog op het trottoir links bovenlangs de fietstunnel, tot de trap verderop die naar het voetgangersgedeelte beneden voert. Aan de andere kant de trap weer op en direct linksaf, Dubbeldamseweg-zuid. Ook deze straat komt na enige tijd uit op een rotonde.
13. Op de rotonde zie je recht voor je al het hoge ijzeren hek van begraafplaats de Essenhof. Neem de rotonde linksom en steek de weg over en sla dan linksaf door het hek de weg in naar de begraafplaats. Rechtdoor een tweede hek passeren en de

begraafplaats oplopen. Na circa 25 meter ligt rechts het praalgraf van P.J. Veth. Het is goed herkenbaar aan het standbeeld van een Indonesische vrouw.

14. Loop rechtdoor naar het paviljoen en daar rechtsaf. Vervolgens het 2e pad rechtsaf en rechtdoor naar de uitgang Nassaustraat. Sla bij deze uitgang rechtsaf en loop de Nassauweg helemaal uit, tot je uitkomt bij een park (Weitzigtpark). Loop iets naar links het park (Charlotte van Praagpad) in en rechtdoor tot je uitkomt bij de achterzijde van NS-station Dordrecht.